

DATOS IDENTIFICATIVOS

Técnicas gráficas

Materia	Técnicas gráficas			
Código	P01G010V01305			
Titulación	Grao en Belas Artes			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	2	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Salamanca Mota, Manuel Dimas			
Profesorado	Covelo Pérez, Marcos Alberto Salamanca Mota, Manuel Dimas			
Correo-e	sr.dimas@yahoo.es			
Web				
Descrición xeral	A materia [Técnicas Gráficas] centra a súa docencia no razoamento e produción de imaxes multiplicables por métodos tradicionais, a partir de matrices e a súa estampaxe. Coa ideación e a realización de imaxes gráficas a través dun proxecto evolutivo, preténdese que o alumno se achegue aos conceptos propios da obra gráfica, que coñeza os diferentes procedementos e recursos básicos de gravado e estampaxe e que desenvolva a súa capacidade de experimentación, ademais de impulsalo a formular os seus intereses artísticos e a desenvolver a súa propia linguaxe en relación coas outras materias do curso.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
B8	Capacidade de iniciativa propia e de automotivación.
C2	Comprensión crítica da evolución dos valores estéticos, históricos, materiais, económicos e conceptuais. Analizar a evolución dos valores da arte desde unha perspectiva socioeconómica e cultural
C5	Coñecemento da teoría e do discurso actual da arte, así como o pensamento actual dos artistas a través das súas obras e textos. Actualizar constantemente o coñecemento directo da arte a través dos seus propios creadores
C6	Coñecemento do vocabulario, códigos, e dos conceptos inherentes ao ámbito artístico. Coñecer a linguaxe da arte
C7	Coñecemento do vocabulario e dos conceptos inherentes a cada técnica artística particular. Coñecer a linguaxe creativa específica
C9	Coñecemento de métodos de produción e técnicas artísticas. Analizar os procesos de creación artística
C12	Coñecemento dos materiais e dos seus procesos derivados de creación e/ou produción. Coñecer os materiais, procedementos e técnicas que se asocian a cada linguaxe artística
C17	Coñecemento dos diferentes axentes artísticos e o seu funcionamento. Identificar os distintos intermediarios artísticos e as súas funcións na dinámica da arte e a súa metodoloxía de traballo
C19	Capacidade para identificar e entender os problemas da arte. Establecer os aspectos da arte que xeran procesos de creación.
C31	Capacidade para xerar e xestionar a produción artística. Saber establecer a planificación necesaria nos procesos de creación artística.
C32	Capacidade de aplicar profesionalmente tecnoloxías específicas. Utilizar as ferramentas apropiadas para as linguaxes artísticas propias
C42	Habilidades para a creación artística e capacidade de construír obras de arte. Adquirir as destrezas propias da práctica artística
C43	Habilidade para establecer sistemas de produción. Desenvolver estratexias aplicadas ao exercicio sistemático da práctica artística

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Coñecementos históricos básicos do gravado.	B8	C5 C6 C7

Coñecementos básicos dos materiais, útiles e dispositivos do gravado e a estampaxe.	C6 C7 C9 C12
Coñecementos básicos dos procesos, procedementos e técnicas do gravado.	C9 C12
Coñecementos básicos dos procesos de edición.	C9 C12
Coñecementos básicos do vocabulario e dos códigos da disciplina.	C6 C7
Coñecemento dos fundamentos teóricos e históricos da obra do gravado e das técnicas de estampaxe.	C5
Capacidade de comprensión dos procesos asociados ao gravado e á estampaxe.	C9 C12
Capacidade de aplicar con creatividade procesos, técnicas e sistemas de gravado e estampaxe.	C31 C32
Capacidade de comprender as implicacións da multiplicidade na creación artística.	C2 C17 C19
Habilidade no uso de ferramentas e recursos do medio nun nivel básico.	C42 C43
Habilidade para xerar sistemas de produción do gravado.	C42 C43
Habilidade na integración creativa dos diferentes procesos técnicos.	C42 C43

Contidos

Tema

I. Gravado e estampa. Principios referentes á obra gráfica.	<ul style="list-style-type: none"> - Introducción aos procedementos e pensamentos propios das técnicas gráficas para a creación de imaxe múltiple e seriada. Noción de obra orixinal múltiple. - Aproximación aos conceptos de gravar, incidir, recordar, escribir, debuxar, deixar pegada, etc. - Historia, vocación e evolución das técnicas gráficas. - Terminoloxía, nomenclatura, etc. - Explicación dos diferentes procedementos manuais e das súas linguaxes. - A experimentación e a multiplicación como base dun proxecto gráfico evolutivo. Repetición, transformación, seriación, evolución, etc.
II. Ideación e elaboración dun proxecto gráfico.	<ul style="list-style-type: none"> - Presentación dun proxecto teórico-práctico tendo en conta as características conceptuais da arte gráfica. - Por que unha obra estampada, reproducible (ou non), múltiple, seriada? - Idear un proxecto evolutivo a través da elaboración e transformación da/s matrices e dos diferentes recursos na estampaxe, cun mínimo de dez estampas. - Elaboración dunha memoria teórica. Elaboración do proxecto: - Presentación e bosquejos previos - Investigación teórica e busca de referencias - Planificación da produción. - Elaboración dun proxecto teórico.

III. Producción e experimentación.
 Para a produción dos proxectos valoraranse diferentes recursos apropiados a cada linguaxe e proxecto conceptual, a partir dunha matriz a prancha perdida ou coa combinación de varias matrices e a súa estampaxe con múltiples recursos. Realización dun conxunto ou serie de estampas na idea de proxecto evolutivo (multiplicación-transformación).

Produción (elaboración da/s matrices e a súa estampaxe):
 ☐ Xilografía sobre contrachapado, dm ou linóleo. - Proxecto a unha soa cor
 - Varias cores a prancha perdida.
 - Maneira negra
 ☐ Gravado calcográfico ou procesos directos sobre metal, PVC, metacrilato...
 - Punta seca (liña e mancha).
 - Maneira negra
 - Aditivas. Carborundo. Vernices ou procesos indirectos (por medio de ácidos).
 - Augaforte (liña e valores con tramados)
 - Técnicas de levantado e augatinta (mancha) ou procesos directos sobre metal, PVC, metacrilato... ou ben técnicas con aditivos, collagraph, sobre cartón, madeira...
 - Aglutinantes, adhesivos e materiais de carga. - Efectos e texturas con collage.
 ☐ Recursos de estampaxe (en negro e cores)
 - Tinguido e limpeza das matrices segundo os resultados buscados (contrastado, entrapado, ton de placa, à la poupée).
 - Re-estampaxe
 - Tinguido en oco e relevo, método Hayter.
 - Tinguido de modelos, recortes, reservas, chine collé.
 - Estampaxe sobre diferentes papeis.
 ☐ Elección e preparación dos papeis.
 ☐ Secado e prensado.
 ☐ Presentación final nunha carpeta. Cada estampa coa su ficha técnica.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	10	15	25
Aprendizaxe baseado en proxectos	10	20	30
Prácticas de laboratorio	40	55	95

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposicións teóricas acerca dos principios referentes á obra gráfica: pensamentos e procedementos. Apoio audiovisual: procedementos técnicos e visualización de obras. - Historia da Arte e creación contemporánea. - Visualización de traballos de alumnos anteriores.
Aprendizaxe baseado en proxectos	Seguimento individual e en grupo: - dos pre-proxectos e dos bosquexos (caderno de campo) - do proxecto teórico (marco conceptual e referencias doutros artistas). Orientación bibliográfica da planificación e produción do proxecto (realización da/s matrices, proceso de estampaxe e presentación final).
Prácticas de laboratorio	- Demostración práctica dos diferentes procedementos. - Seguimento da realización da/s matriz/ces e da súa modificación-evolución (a prancha perdida e novas pranchas complementarias) - Seguimento dos procesos de estampaxe (estampaxe dos diferentes estados da/s matriz/ces e variacións con diferentes recursos). - Recomendacións para a presentación final.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Aprendizaxe baseado en proxectos	Seguimento individual e en grupo dos proxectos desde o seu *ideación, a súa evolución e a súa concreción dentro do marco conceptual da creación gráfica múltiple: - dos *pre-proxectos e os esbozos previos (apuntamentos de ideas, caderno de campo, revisión de traballos anteriores ou doutras materias). - do proxecto teórico (marco conceptual e referencias doutros artistas). Orientación bibliográfica. - da planificación e produción do proxecto (realización da/*s matrices, proceso de *estampación e presentación final).

Prácticas de laboratorio	- Demostración práctica e explicación dos diferentes procedementos para a realización da/*s matriz/*ces e o seu *estampación. - Explicación dos procedementos para transformar, borrar, engadir, elementos nunha matriz (a ferro perdido) e para a *ideación e realización de novas matrices complementarias, na idea de proxecto evolutivo [multiplicación-transformación]. - Seguimento dos procesos de *estampación (*Estampación dos diferentes estados da/*s matriz/*ces. Variacións con diferentes recursos.) - Recomendacións para a presentación final.
--------------------------	---

Avaliación				
	Descrición	Cualificación		Resultados de Formación e Aprendizaxe
Lección maxistral	Valorarase: - a asistencia a clase e a atención activa. - a intervención ao final das leccións con preguntas ou comentarios. - a participación nos seminarios e debates, así como a achega a partir da investigación persoal. - a correcta aplicación dos contidos das sesións no proxecto teórico e práctico.	10		C2 C5 C6 C7 C9 C12 C17 C19
Aprendizaxe baseado en proxectos	Presentación dunha pequena memoria / proxecto teórico: Valorarase, por unha banda, a motivación teórica do proxecto e, por outra, a planificación e produción do mesmo (durante as prácticas de laboratorio). - Sistema de avaliación continua ata a entrega da memoria. Criterios de avaliación: - Comprensión dos conceptos propios da obra gráfica múltiple, expostos nas clases maxistras e nos seminarios participativos. - Capacidade de análise e de relación entre os diferentes contidos e a súa aplicación para o seu propio proxecto. - Claridade de expresión dos mesmos. - Ampliación dos coñecementos e das referencias artísticas. - Uso correcto da terminoloxía propia e das citas. - Orixinalidade e rigor na formulación do tema.	40	B8	C2 C5 C6 C7 C9 C12 C17 C19 C31 C32 C42 C43
Prácticas de laboratorio	Entrega dun cartafol coas estampas realizadas, seguindo a idea de proxecto evolutivo (multiplicación-transformación). Valorarase a produción do proxecto, a súa planificación, realización e presentación segundo os criterios seguintes: Criterios de avaliación xerais: - Sistema de avaliación continua e dos traballos entregados (cartafol cun mínimo de 10 estampas, tamaño de matriz entre A4 e A3). - O interese artístico das imaxes estampadas. O alumno terá a opción de establecer un debate dentro do grupo da clase en defensa da valoración do seu traballo. En caso contrario, o profesor valorará este aspecto unilateralmente. - A comprensión e utilización correcta dos procesos técnicos, tanto na elaboración e evolución das matrices como na súa correcta *estampación. Valorarase a complexidade dos procedementos utilizados. - A adecuación dos procedementos que se utilicen ao proxecto e linguaxe propios. - A planificación e realización das diferentes etapas do proxecto evolutivo. - A capacidade de experimentación e a curiosidade investigadora do alumno. - A coherencia ou incoherencia de todos os exercicios do alumno. - A asistencia a clase. - A participación na dinámica da clase, tanto en tarefas de organización (limpeza, adquisición e bo uso de materiais colectivos, etc.) como noutras posibles colaboracións co grupo de clase.	50	B8	C2 C5 C6 C7 C9 C12 C17 C19 C31 C32 C42 C43

Outros comentarios sobre a Avaliación

A proba ordinaria de avaliación realizarase dentro do calendario académico do curso.

Probas de avaliación de convocatorias extraordinarias <http://belasartes.uvigo.es/bbaa/index.php?id=31>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Historia de un arte. El grabado, Ed. Skira. Carroggio,

Martín, Judy., **Enciclopedia de técnicas de impresión**, Ed. Alcantó, 1994

Catafal Rull, Jordi y Oliva Fábregas, Clara, **El Grabado**, Parramón, 2002

Dawson, Michel, **Guía completa de Grabado e impresión**, Blume, 1982

Chamberlain, Walter, **Grabado en madera y técnicas afines**, Blume, 1988

Premio nacional de grabado, Calcografía nacional,

Obra gráfica, Fundación CIEC Betanzos,

BELLIDO Zambrano, Ana, **El grabado no tóxico en la escuela**,

RAMOS GUADIX, Juan Carlos, **Técnicas aditivas en el grabado contemporáneo**, Universidad de Granada, 1992

- **Repetición/Transformación**, Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofía, 1992

Gilles Deleuze, **Diferencia y repetición**, 1988

- NOYCE, Richard, **Printmaking at the edge**, A&C Black, 2006

Bibliografía Complementaria

Recomendaciones

Materias que continúan o temario

Producción artística: Imaxe II/P01G010V01602

Proyectos gráficos dixitais/P01G010V01908

Trabajo de Fin de Grao/P01G010V01991

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Expresión artística: Debuxo-Forma/P01G010V01102